

کلونینگ ژن *fimH* اشریشیاکلی یوروپاتوژن و

بررسی تنوع توالی آن

سمانه استادمحمدی^۱، محمد حسن شیرازی^{۲*}، جلیل فلاح مهرآبادی^۳، محمدرضا پورمند^۲،

فائزه حمیدیه^۱، هدروشا ملاآقامیرزایی^۱، داود افشار^۲

^۱ گروه میکروب شناسی، دانشکده علوم پایه و پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی زنجان

^۲ گروه میکروب شناسی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۳ گروه مهندسی ژنتیک، پژوهشکده علوم و فناوری زیستی، دانشگاه صنعتی مالک اشتر تهران

(دریافت مقاله: ۹۰/۷/۱۳ - پذیرش مقاله: ۹۰/۹/۶)

چکیده

زمینه: اشریشیا کلی یوروپاتوژن، شایع ترین پاتوژن جدا شده از مجاری ادراری محسوب می شود، که اغلب از فلور روده ای خود فرد منشأ می گیرد. عفونت مجاری ادراری، یکی از بیماری های شایع عفونی در انسان است. از آنجایی که، مرحله اتصال در کلونیزاسیون باکتری نقش مهمی دارد و سپس عفونت ایجاد می گردد، یکی از راه کارهای مهم مهار عفونت، مهار اتصال باکتری می باشد. به دلیل اینکه، پروتئین *FimH* به عنوان ادهسین عمل می نماید، برای تهیه واکسن کاندیدی مناسب می باشد.

مواد و روش ها: ابتدا استخراج DNA ژنومیک باکتری اشریشیا کلی سویه ATCC ۳۵۲۱۸ انجام شد. پس از طراحی پرایمر برای ژن *fimH* واکنش PCR، ابتدا با آنزیم Taq DNA Polymerase و سپس با آنزیم pfu DNA Polymerase صورت گرفت. از پلاسمید pBluescript (SK-) برای کلون محصول PCR استفاده شد. با استفاده از نرم افزار ClustalW و MEGA4 توالی به دست آمده با توالی ژنی موجود با تک ژن همتراز گردید و تنوع ژنی آن بررسی گردید.

یافته ها: پس از توالی یابی ژن *fimH* کلون شده، با استفاده از نرم افزار ClustalW و MEGA4 نتیجه این سکانس با توالی سویه های اشریشیا کلی واجد ژن *fimH* موجود در بانک ژن همتراز شدند و بر اساس این همترازی، ناحیه N ترمینال در سطح پروتئین و DNA حفاظت شده می باشد.

نتیجه گیری: ناحیه N ترمینال *FimH* در بین سویه های بالینی یک توالی حفاظت شده است و می توان از آن برای طراحی واکسن علیه عفونت ادراری استفاده نمود.

واژگان کلیدی: اشریشیا کلی یوروپاتوژن، پیلای تیپ I، ژن *fimH*، کلونینگ

* تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت، گروه میکروب شناسی

مقدمه

که شامل *FimG* و *FimH* ادهسین *FimH* و ترکیب جزئی از *FimF* می‌باشد که به ساختار میله‌ای زیر واحد *FimA* متصل شده است. *fimH* برای جذب باکتری به داخل سلول‌های اپیتلیال مثانه لازم است. *fimH* می‌تواند مشابه مولکول پروتئینی اینویزین در یرسینیا سودوتوبرکلوزیس و اینترنالین A در لیستریا مونوسایتوزنز عمل نماید. تهاجم به واسطه *fimH* به سلول‌های اپیتلیال مثانه نیاز به فعال‌سازی آبشار سیگنال ترانس داکشن با استفاده از پروتئین تیروزین کیناز، فسفواینوزیتید ۳ کیناز و بازآرایی اکتین اسکلت سلولی در میزبان دارد (۷). ادهسین *FimH* یوروپلاتین‌های مانوزیلاته و گیرنده‌های اینتگرین β -۱ و α -۳ را از روی سطح لومنی سلول‌های یوروتلیال مثانه شناسایی می‌کنند (۸).

از آنجایی که مرحله اتصال در کلونیزاسیون باکتری نقش مهمی دارد و سپس عفونت ایجاد می‌شود، یکی از راه‌کارهای مهم مهار عفونت، مهار اتصال باکتری می‌باشد. مطالعات نشان داده‌اند که پروتئین نوک پیلی *fimH* برای جذب باکتری به داخل سلول‌های اپیتلیال مثانه ضروری است.

یکی از راه‌های محدود کردن عفونت‌های حاد ادراری، تهیه واکسن علیه این عفونت‌ها است. پروتئینی کاندید مناسب برای تهیه واکسن است که قدرت تحریک ایمنی‌زایی بالایی داشته باشد، در بین ایزوله‌های بیماری‌زا تنوع زیادی نداشته باشد و فاقد تغییر آنتی‌ژنتیکی و تشابه آنتی‌ژنی باشد. از آنجایی که این پروتئین به‌عنوان ادهسین عمل می‌نماید و واجد ویژگی‌های مذکور می‌باشد، برای تهیه واکسن کاندیدی مناسب است. این تحقیق با هدف کلونینگ ژن مورد نظر انجام شد تا در تحقیقات آتی از آن

اشریشیا کلی جنس خانواده انتروباکتریاسه^۱ بوده و شامل باکتری‌هایی است که توانایی رشد هوازی و بی‌هوازی را دارا می‌باشد. هنگامی که اشریشیا کلی وارد دستگاه ادراری می‌شود، می‌تواند بیماری‌های مختلفی از یک اورتریت ساده تا سیستیت و پیلونفریت و حتی باکتری می‌را ایجاد نماید (۱).

سویه‌های اشریشیا کلی یوروپاتوژن شایع‌ترین سویه‌های بیماری‌زا در انسان می‌باشند. مهم‌ترین خصوصیت سویه‌های اشریشیا کلی یوروپاتوژن، توانایی کلونیزه شدن در سطح سلول‌های یوروپاتیلوم میزبان می‌باشد (۲ و ۳). عفونت‌های دستگاه ادراری، در زمره متداول‌ترین عفونت‌های شایع در انسان می‌باشد. جنس مؤنث در هر سنی، به‌جز دوران نوزادی بیشتر از جنس مذکر در خطر عفونت دستگاه ادراری می‌باشد. این عفونت در زنان جوان بسیار شایع بوده، به‌طوری که ۲۰ تا ۲۵ درصد از زنان عفونت مجاری ادراری عود کننده را دارند (۴). در سویه‌های اشریشیا کلی یوروپاتوژن اعضای ادهسین شامل، پیلی S، ادهسین‌های خانواده Dr، پیلی P و پیلی تیپ I هستند (۵).

اتصال حساس به مانوز، در سویه‌های اشریشیا کلی دارای فیمبریه تیپ I انجام می‌گردد. این ادهسین‌ها در شناسایی گیرنده‌های حاوی α -مانوز نقش دارد. اشریشیاکلی واجد پیلی MS یا همان پیلی تیپ I سلول‌های مخمری و اریتروسیت خوکچه هندی را آگلوتینه می‌کند. برای بیان و مونتاژ پیلی تیپ I، حداقل ۹ ژن که در دسته ژنی *fim* قرار دارند، نیاز است (۵ و ۶).

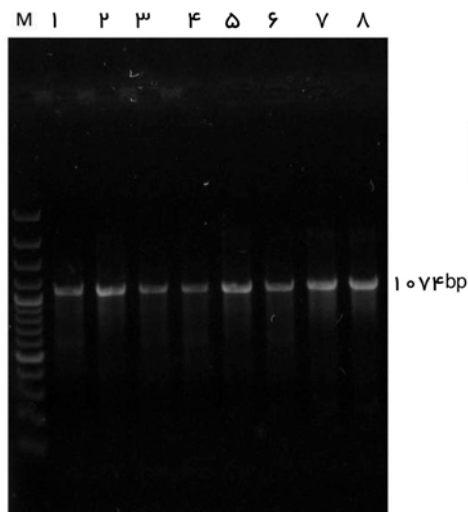
در نوک پیلی تیپ I، ساختار فیبریلی کوچکی قرار دارد

^۱ Entrobacteriaceae

سفید حاوی ناقل نو ترکیب به روش غربالگری کلونی‌های سفید - آبی صورت گرفت. پس از استخراج پلاسمید با استفاده از کیت (شرکت Bioneer، کره جنوبی)، جهت تأیید نهایی توالی یابی انجام گردید. در ادامه با استفاده از نرم‌افزار ClustalW و MEGA4 نتیجه این سکانس با توالی سویه‌های اشریشیا کلی دارای ژن *fimH* موجود در بانک ژن هم‌تراز شدند.

یافته‌ها

پس از رشد باکتری اشریشیاکلی سویه ATCC ۳۵۲۱۸ در محیط LB برات^۳ استخراج DNA ژنومیک انجام شد. یک جفت پرایمر اختصاصی، در ابتدا و انتهای ژن طراحی شدند. واکنش PCR به منظور تکثیر ژن *fimH* انجام گرفت (شکل ۱).

شکل ۱) نتیجه الکتروفورز محصول PCR با آنزیم *Pfu* DNA Polymerase محصول PCR روی ژل آگارز ۰/۸ درصد الکتروفورز شد. اتصال ژن *fimH* در وکتور pBluescript(SK-)

برای تهیه پروتئین نو ترکیب *FimH* استفاده شود (۹).

مواد و روش‌ها

جهت کشت باکتری اشریشیا کلی سویه استاندارد ATCC ۳۵۲۱۸ از محیط LB برات استفاده گردید. محیط کشت حاوی باکتری تلقیح شده یک شب در انکوباتور شیکردار ۳۷ درجه سانتی‌گراد قرار داده شد. بعد از رشد باکتری در محیط کشت، DNA ژنومیک با استفاده از کیت (شرکت Bioneer، کره جنوبی) استخراج گردید. یک جفت پرایمر اختصاصی با استفاده از نرم‌افزارهای ژن رانر و الیگو طراحی شدند.

Forward: 5'TCCCGTTACAGGTCAGAGC 3'
Reverse: 5'GTGCAGGTTTTAGCTTCAGG 3'

از آنجایی که برای کلونینگ ژن از روش کلونینگ با انتهای صاف^۲ استفاده شد. بنابراین در پرایمرها توالی برش آنزیم در نظر گرفته نشد. ابتدا ژن *fimH* طی فرآیند PCR با استفاده از آنزیم Taq DNA Polymerase تکثیر گردید و سپس تکثیر ژن *fimH* با استفاده از آنزیم *Pfu* DNA Polymerase دنبال شد. محصول PCR در کنار مارکر وزن مولکولی، بر روی ژل آگارز ۰/۸ درصد الکتروفورز گردید. با استفاده از آنزیم محدودگر *EcoRV*، وکتور pBluescript(SK-) برش داده شد و در ادامه اتصال ژن *fimH* به وکتور pBluescript(SK-) خطی شده، توسط آنزیم DNA Ligase T4 صورت گرفت.

وکتور نو ترکیب به میزبان باکتریایی *E. coli* DH5 α اینسرت و سلول‌های ترانسفورم شده، روی پلیت‌های آگار حاوی مقدار مناسبی از آنتی‌بیوتیک آمپی‌سیلین، IPTG و X-gal کشت داده شدند. انتخاب کلونی

^۳ Luria-Bertani medium (LB)

^۲ Blunt cloning

پروتئینی ژن *fimH* مربوط به *E. coli* UTI89 موجود در بانک ژن مقایسه گردید و شباهت فراوانی را نشان داد (شکل ۲).

خطی شده، با آنزیم Ligase T4 DNA انجام و کلون گردید. به منظور تأیید صحت ایجاد کلونی، توالی یابی انجام گرفت و توالی پروتئینی به دست آمده با توالی

```

fal-T MKRVITLFAVLLMGWSVNAWSFACKTANGTAIPIGGGSANVYVNLAPAVN 50
qi|91209055_4913555-4914457 MKRVITLFAVLLMGWSVNAWSFACKTANGTAIPIGGGSANVYVNLAPAVN 50
*****

fal-T VGQNLVVDLSTQIFCHNDYPETITDYVTLQRGSAYGGVLLSSFSGTVKYNG 100
qi|91209055_4913555-4914457 VGQNLVVDLSTQIFCHNDYPETITDYVTLQRGAAYGGVLLSSFSGTVKYNG 100
*****

fal-T SSYPFPTTSETPRVVYNSRTDKPWPVALYLTPVSSAGGVAIKAGSLIAVL 150
qi|91209055_4913555-4914457 SSYPFPTTSETPRVVYNSRTDKPWPVALYLTPVSSAGGVAIKAGSLIAVL 150
*****

fal-T ILRQTNNYSDDFQFVWNIYANNDVVVPTGGCDVSARDVTVTLDPDYPGSV 200
qi|91209055_4913555-4914457 ILRQTNNYSDDFQFVWNIYANNDVVVPTGGCDVSARDVTVTLDPDYPGSV 200
*****

fal-T PIPLTVYCAKSONLGYLLSGTTADAGNSIFTNTASFSPAQGVGVQLTRNG 250
qi|91209055_4913555-4914457 PIPLTVYCAKSONLGYLLSGTTADAGNSIFTNTASFSPAQGVGVQLTRNG 250
*****

fal-T TII PANNTVSLGAVGTSAVSLGLTANYARTGGQVTAGNVQSIIGVTFVYQ 300
qi|91209055_4913555-4914457 TII PANNTVSLGAVGTSAVSLGLTANYARTGGQVTAGNVQSIIGVTFVYQ 300
*****

```

شکل ۲) نتیجه همترازی پروتئینی ژن کلون شده با توالی ژن *fimH* موجود در بانک ژن

سویه‌های اشریشیا کلی واجد ژن *fimH* از اسید آمینه ۲۱ الی ۷۵ به دلیل دخالت و اهمیت این ناحیه در اتصال باکتری، مورد بررسی قرار گرفتند و موتاسیون‌های نقطه‌ای Val(۵۱)→Ala در ۷ ژن مشاهده گردید (جدول ۲).

نتایج به دست آمده از این تحقیق نشان می‌دهد که در سویه‌های واجد ژن *fimH* ناحیه N ترمینال در سطح پروتئین و DNA حفاظت شده بوده ولی در ناحیه C ترمینال دارای اختلاف می‌باشد. در تحقیقات آینده جهت تهیه واکسن ناحیه N ترمینال به دلیل حفاظت شده بودن پیشنهاد می‌گردد.

در ادامه با استفاده از نرم‌افزار MEGA4 سویه‌های اشریشیا کلی واجد ژن *fimH* موجود در بانک ژن در سطح پروتئین و نوکلوتیدی، همترازی متعدد شدند و مشخص گردید ناحیه N ترمینال ژن *fimH* در سویه‌های فوق حفاظت شده می‌باشد (شکل ۳ و ۴).

در بررسی همترازی پروتئینی انجام شده، موتاسیون Val → Ala(۵۱) در ۷ ژن، Asn(۱۰۲) → Ser در ۴ ژن، Ser(۹۴) → Asn در ۴ ژن، Gly → Val(۱۴۲) در ۳ ژن، Val(۱۴۳) → Ala در ۲ ژن، Ser(۹۰) → Gly در ۲ ژن مشاهده گردید (جدول ۱). از آنجایی که ۲۱ اسید آمینه اول سیگنال پپتید محسوب می‌شوند، موتاسیون‌های نقطه‌ای در

جدول ۱) نتیجه **Multiple Alignment** توالی‌های پروتئینی **FimH** در سویه‌های اشریشیا کلی

واجد ژن *fimH* با استفاده از نرم‌افزار **MEGA4**

شماره دسترسی	شماره دسترسی	سویه‌های باکتریایی اشریشیا کلی حاوی ژن <i>fimH</i>
Ala (51) → Val	NC – 000913.2	<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. MG165
Gly (90) → Ser Tyr (106) → Asp Ala (226) → Val	NC – 009800.1	<i>Escherichia coli</i> HS
	NC – 013361.1	<i>Escherichia coli</i> O26:H11 str. 11368
Asn (94) → Ser Ser (102) → Asn	NC – 013353.1	<i>Escherichia coli</i> O103:H2 str. 12009
	NC – 011353.3	<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. EC4115
	NC – 008563.1	<i>Escherichia coli</i> APEC O1
Asn (159) → Lys	NC – 002655.2	<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. EDL933chr
Ala (51) → Val Val (142) → Gly	NC – 012967.1	<i>Escherichia coli</i> B str. REL606 chromosom
Ala (51) → Val	NC – 012759.1	<i>Escherichia coli</i> BW2952
Val (152) → Met Gly (268) → Glu	NC – 013008.1	<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. TW14359 ch
	NC – 011601.1	<i>Escherichia coli</i> O127:H6 str. E2348/69
Gly (90) → Ser Thr (9) → Asn Val (13) → Ile Ala (143) → Val Ala (51) → Val	NC – 011750.1	<i>Escherichia coli</i> IA139 chromosome
	NC – 011742.1	<i>Escherichia coli</i> S88
	NC – 011741.1	<i>Escherichia coli</i> IA11 chromosome
	NC – 013941.1	<i>Escherichia coli</i> O55:H7 str. CB9615 chro
	NC – 011751.1	<i>Escherichia coli</i> UMN026 chromosome
Asn (94) → Ser Ser (102) → Asn Thr (182) → Pro Ala (51) → Val Val (142) → Gly Leu (221) → Pro Ala (51) → Val Val (142) → Gly Ala (51) → Val	NC – 011993.1	<i>Escherichia coli</i> LF82
	NC – 012892.1	<i>Escherichia coli</i> BL21
	NC – 012971.1	<i>Escherichia coli</i> BL21(DE3)
	AC – 000091.1	<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. W3110
Asn (94) → Ser Ser (102) → Asn Val (187) → Ala Asn (94) → Ser Ser (102) → Asn Ser (86) → Ala Thr (9) → Asn Ala (143) → Val Gly (297) → Ala Asn (94) → Ser Ser (102) → Asn	NC – 004431.1	<i>Escherichia coli</i> CFT073 chromosome
	NC – 007964.1	<i>Escherichia coli</i> UTI89 chromosome
	NC – 0098801.1	<i>Escherichia coli</i> E24377A
	NC – 010498.1	<i>Escherichia coli</i> SMS-3-5 chromosome
	NC – 013364.1	<i>Escherichia coli</i> O111:H- str. 11128
	JF-289169.1	<i>Escherichia coli</i> 35218

	** ** ** *
<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. MG165	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> HS	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O26:H11 str. 11368	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O103:H2 str. 12009	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. EC4115	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> APEC O1	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. EDL933 chr	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> B str. REL606 chromosom	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> BW2952	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. TW14359 ch	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O127:H6 str. E2348/69	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> IAI39 chromosome	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> S88	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> IAI1 chromosome	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O55:H7 str. CB9615 chro	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> UMN026 chromosome	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> LF82	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> BL21	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> BL21 (DE3)	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. W3110	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> CFT073 chromosome	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> UTI89 chromosome	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> E24377A	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> SMS-3-5 chromosome	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>Escherichia coli</i> O111:H- str. 11128	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC
<i>escherichia coli</i> 35218	ATGAAACGAGTTTAAACCGTTTGCCTACTGCGGATGGGCTGGTGGGTAATTCCTGGTCAATTC

شکل ۳ همترازی متعدد نوکلئوتیدی توالی ژنی *fimH* در سویه‌های اشریشیا کلی موجود در بانک ژن

	** ** ** *
<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. MG165	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> HS	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O26:H11 str. 11368	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O103:H2 str. 12009	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. EC4115	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> APEC O1	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. EDL933 chr	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> B str. REL606 chromosom	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> BW2952	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O157:H7 str. TW14359 ch	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O127:H6 str. E2348/69	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> IAI39 chromosome	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> S88	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> IAI1 chromosome	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O55:H7 str. CB9615 chro	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> UMN026 chromosome	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> LF82	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> BL21	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> BL21 (DE3)	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. W3110	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> CFT073 chromosome	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> UTI89 chromosome	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> E24377A	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> SMS-3-5 chromosome	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>Escherichia coli</i> O111:H- str. 11128	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F
<i>escherichia coli</i> 35218	M I I L F A V L L M G W S V N A S E F

شکل ۴ همترازی متعدد پروتئینی توالی ژنی *fimH* در سویه‌های اشریشیا کلی موجود در بانک ژن

Fim از اتصال اشريشياکلی به بافت‌های مثانه در شرایط آزمایشگاهی ممانعت می‌کند این آنتی‌بادی‌ها از کلاس IgG می‌باشند. آنتی‌بادی‌های ضد پروتئین Fim قادرند حفاظت خوبی علیه عفونت ادراری توسط سویه‌های اشريشيا کلی، در موش ایجاد کنند.

تحلیص مقدار زیاد ادهسین‌های پیلی بسیار دشوار است و بیان ادهسین به‌طور مستقل از پیلی باعث تجزیه پروتئولیتیک آنها می‌شود. اما تحقیقات نشان داد که، ادهسین پروتئین FimH از طریق چاپرون FimC به یک ساختار فعال و ثابت تبدیل می‌شود و به این طریق می‌توان آن را از بقیه اجزای پیلی جدا نمود. لانگرم (Langerman) و همکاران از FimH برای واکسیناسیون استفاده کردند. مطالعه روی سرم حیوانات واکسینه با FimH نشان داد که، این واکسن می‌تواند از اتصال باکتری یوروپاتوژن به سلول‌های مثانه انسان در شرایط آزمایشگاهی جلوگیری کند. پس از ایمن‌سازی مدل حیوانی، کلونیزاسیون باکتری تا ۹۹ درصد در موش‌ها در شرایط آزمایشگاهی کاهش یافت (۱۲).

مطالعات تانکاول (Thankavel) و همکاران روی FimH نشان داده است که واکسن حاصل از FimH توانسته موش‌های ایمن شده به‌صورت فعال و غیرفعال را در مقابل باکتری یوروپاتوژن محافظت کند. وجود مقاومت‌های آنتی‌بیوتیکی در بین سویه‌های مولد عفونت ادراری باعث شده که تلاش برای تولید واکسن جلوگیری‌کننده از عفونت ادراری حائز اهمیت باشد. تاکنون واکسن موفقی برای جلوگیری از عفونت‌های ادراری شناسایی نشده است و عفونت ادراری غالباً توسط آنتی‌بیوتیک‌ها درمان می‌شوند. استفاده از پیلی سطحی، در باکتری‌ها به‌عنوان واکسن، موفقیتی در جلوگیری از طیف وسیع

جدول ۲) بررسی موتاسیون‌ها از اسیدآمین ۲۱ الی ۷۵ در سویه‌های اشريشيا کلی واجد ژن *fimH* موجود در بانک ژن با استفاده از نرم‌افزار MEGA4

موتاسیون نقطه‌ای (21aa-75aa)	سویه‌های باکتریایی اشريشيا کلی حاوی ژن <i>fimH</i>
Ala (51) → Val	<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. MG165
Ala (51) → Val	<i>Escherichia coli</i> BW2952
Ala (51) → Val	<i>Escherichia coli</i> UMN026 chromosome
Ala (51) → Val	<i>Escherichia coli</i> BL21
Ala (51) → Val	<i>Escherichia coli</i> BL21(DE3)
Ala (51) → Val	<i>Escherichia coli</i> str. K-12 substr. W3110
Ala (51) → Val	<i>Escherichia coli</i> B str. REL606 chromosome

بحث

اشريشيا کلی یوروپاتوژن (UPEC) به‌عنوان یکی از عوامل اصلی ایجاد کننده عفونت مجاری ادراری (UTI) شناخته می‌شود. عفونت دستگاه ادراری یکی از شایع‌ترین عفونت‌های باکتریایی است که ۲۰ درصد از زنان بین ۲۰ تا ۵۶ ساله به آن مبتلا می‌شوند. پیلی در اشريشيا کلی یوروپاتوژن، عامل بیماری‌زایی مهمی برای باکتری می‌باشد که همراه با سایر عوامل بیماری‌زایی مثل همولیزین و مقاومت سرمی عمل می‌کند. پیلی به‌عنوان عضو چسبنده در باکتری با برقراری اتصال اولیه به سطح سلول‌های مثانه‌ای نقش اولیه و مهمی در کلونیزاسیون و تهاجم به مثانه توسط باکتری را ایفا می‌کند. بنابراین برای شروع عفونت، باکتری‌های پاتوژن ابتدا باید توانایی کلونیزه نمودن بافت‌های هدف در میزبان را داشته باشند. کلونیزاسیون با اتصال باکتری به گیرنده‌های بیان شده توسط سلول‌های پوشاننده بافت مخاط میزبان آغاز می‌شود. اتصال، مرحله ضروری در آغاز کلونیزاسیون سطوح مخاطی میزبان است و مقدمه عفونت تهاجمی محسوب می‌شود (۱۰ و ۱۱).

تحقیقات نشان داده‌اند که آنتی‌بادی‌های ضد پروتئین

پاتوژن‌های ادراری حاصل نموده است. به جهت اهمیتی که پیلی P و تیپ I به عنوان اعضای اصلی ادهسیو اشریشیاکلی یوروپاتوژن در بیماری‌زایی عفونت‌های ادراری دارند، استفاده از ادهسین *FimH* و *PapG* در ساخت واکسن‌های دو ظرفیتی در تحقیقات آینده پیشنهاد می‌شود (۱۲ و ۱۳).

سپاس و قدردانی

از همکاری‌های صمیمانه تمامی اساتید و دوستانی که در این تحقیق مرا یاری نمودند سپاسگزارم.

References:

1. Kargar M, Daneshvar M, Homayoun M. Surveillance of Virulence Markers and Antibiotic Resistance of Shiga toxin Producing *E. coli* O157:H7 Strains from Meats Purchase in Shiraz. ISMJ 2011; 14: 76-83.
2. Wilson BA, Salyers AA, Whitt DD, editors. Bacterial Pathogenesis: a Molecular Approach. 3rd ed. Washington, DC: ASM Press; 2010: p. 91-112.
3. Welinder-Olsson C, Kaijser B. Enterohemorrhagic *Escherichia coli* (EHEC). Scand J Infect Dis 2005; 37: 405-416.
4. Johnson JR, Owens K, Gajewski A, et al. Bacterial characteristics in relation to clinical source of *E. coli* isolates from women with an acute cystitis or pyelonephritis and uninfected women. J Clin Microbiol 2005; 43: 6064-72.
5. Schilling JD, Mulvey MA, Hultgren SJ. Structure and Function of *Escherichia coli* Type 1 Pili: new insight into the pathogenesis of urinary tract infections. J Infect Dis 2001; 183: S36-40.
6. Bouckaert J, Berglund J, Schembri M, et al. Receptor binding studies disclose a novel class of high-affinity inhibitors of the *Escherichia coli* FimH adhesion. Mol Microbiol 2005; 55: 441-55.
7. Mulvey MA, Schilling JD, Martinez JJ, et al. Bad bugs and beleaguered bladders: Interplay between uropathogenic *Escherichia coli* and innate host defenses. Proc Natl Acad Sci 2000; 97: 8829-35.
8. Eto DS, Jones TA, Sundsbak JL, et al. Integrin-mediated host cell invasion by type 1-piliated uropathogenic *Escherichia coli*. PLoS Pathog 2007; 3: e100.
9. Wright KJ, Seed PC, Hultgren SJ. Development of intracellular bacterial communities of uropathogenic *Escherichia coli* depends on type 1 pili. Cell Microbiol 2007; 9: 2230-41.
10. Jodal U, Ahlstedt S, Carlsson B, et al. Local antibodies in childhood urinary tract infection: a preliminary study. Int Arch Allergy Appl Immunol 1974; 47: 537-46.
11. Hacker J. Role of fimbrial adhesions in the pathogenesis of *E. coli* infections. Can J Microbiol 1992; 38: 7207.
12. Langermann S, Palaszynski S, Branhart M, et al. Prevention of mucosal *E. coli* infection by FimH-adhesion-based systemic vaccination. Science 1997; 276: 607-11.
13. Thankavel KB, Madison B, Ikeda T, et al. Localization of a domain in the FimH adhesion of *E. coli* type 1 fimbriae capable of receptor recognition and use of a domain-specific antibody to confer protection against experimental urinary tract infection. J Clin Invest 1997; 100: 1123-36.

Original Article

fimH gene cloning, of *Escherichia coli* uropathogen and examination of its subsequence diversity

S. Ostad Mohammadi¹, MH. Shirazi^{2*}, J. Fallah Mehrabadi³,
MR. Pourmand², F. Hamidieh¹, H. Molla Agha Mirzaie¹, D. Afshar²

¹Department of Microbiology, School of Basic Sciences & Medicine, Islamic Azad University, Zanjan, IRAN

²Department of Microbiology, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, IRAN

³Department of Genetic Engineering, Biology and Biotechnology Institute, Malek Ashtar University, Tehran, IRAN

(Received 5 Oct, 2011 Accepted 27 Nov, 2011)

Abstract

Background: *Escherichia coli* uropathogen is the most prevalent pathogen separated from urinary tract that often is originated from intestinal flora of the own person. Urinary tract infection is one of the most prevalent infectious diseases in Human. Whereas binding stage has an important role in bacteria colonization and then the infection is created, one of the most important strategies for inhibiting the infection is inhibiting the bacterial binding. As FimH protein is acting as adhesion it could be an appropriate candidate for producing vaccine.

Material and Methods: First, genomic DNA of *Escherichia coli* bacteria extracted from strain 35218 ATCC. Upon designing primer for *fimH* gene, the PCR reaction has been applied with Taq DNA Polymerase and then pfu DNA polymerase enzymes. pBluescript (SK-) plasmid has been applied for cloning the product of PCR. Using ClustalW and MEGA4 software, the subsequence was alignment with the gene subsequence existing in gene bank and its gene diversity was examined.

Results: After sequencing the cloned *fimH* gene using ClustalW and MEGA4 software, the result of this subsequence were alignment with the subsequence of *Escherichia coli* containing *fimH* gene existing in gene bank and based on this alignment, N terminal on the protein surface and DNA are protected.

Conclusion: N terminal domain of FimH is a conserved sequence among clinical isolates and it could be used for designing a vaccine against urinary tract infection.

Keywords: *Escherichia coli* uropathogens, type I pili, *fimH* gene, cloning

*Address for correspondence: Department of Microbiology, School of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, IRAN; E-mail: mhshirazi@tums.ac.ir